

brevpost, men derimod at de nye løsninger også kan supplere den traditionelle brevpost. Den teknologiske udvikling byder således også på andre udviklingsmuligheder for postvirksomhedernes produktion af traditionel brevpost.

- Brevbehandling, navnlig sortering, er i meget vid udstrækning automatiseret i de fleste postvirksomheder. Post Danmark sorterede således i 2001 omkring 70 pct. af standardbrevene maskinelt i omdelingsorden⁵⁾.
- Springsteknik for pakkeforsendelser, ekspresforsendelser og kurerforsendelser øger sikkerheden og pålideligheden i befordringen af disse forsendelser.
- Elektronisk overførsel af indholdet af breve, f.eks. massepartier til et bestemt trykkested, som ud fra en samlet afvejning er gunstigt for

Den postale infrastruktur består af følgende hovedelementer

Indsamling sker ved, at post indsamles fra postkasser, postbetjeningsnettet, hos kunderne, eller ved at kunderne indleverer posten til centre. I Danmark bliver langt den største del af posten, målt efter volumen, leveret direkte til centre og indsamlet hos kunden, mens postbetjeningssteder og postkasser kun står for en mindre del af brevmængden. At størstedelen af den samlede volumen bliver indleveret til centre, skyldes først og fremmest, at det er her de største forretningskunder indleverer deres post.

Det kan dog forventes, at Post Danmark A/S og andre postvirksomheder fremover indgår i øget samarbejde med store virksomheder således at en langt større del af brevene indsamles direkte hos virksomheden, som led i varetagelse af virksomhedernes interne posthåndtering.

Mens selve indsamlingen via postbetjeningsnettet, hos store kunder eller via centre er uden de store omkostninger, er indsamlingen via postkasser et relativt personaleintensivt område. Således skal et postbud i enten bil, knallert eller cykel ud til hvert enkelt af Post Danmarks mere end 10.000 postkasser efter et på forhånd fastlagt tømmetidspunkt.

Som følge af de faldende brevmængder foretager de befordringspligtige virksomheder et stort logistisk arbejde med at tilpasse antallet af postkasser, således at omkostningerne bliver så lave som mulige, samtidig med at der opretholdes et

afsenderen. Brevene printes, kuverteres, frankeres og afsendes fra et centralt sted. Både traditionelle postvirksomheder og postklargøringsvirksomheder kan tilbyde den slags tjenester for store kunder. Firmaer, der har filialer i flere lande, vælger ofte at samle deres postafsendelse i ét land.

5.4. Postens infrastruktur i de kommende år

Som følge af de ændrede forhold i postsektoren ændres også den postale infrastruktur, hvilket vil sige den kæde, der opstår mellem afsender og modtager. Det bemærkes, at den udvikling, som den beskrives nedenfor, ikke kun gør sig gældende i Danmark, men også genfindes i resten af Europa.

udbud af postkasser, der svarer til efterspørgslen.

De faldende brevmængder betyder også, at der vil være en faldende efterspørgsel efter postale ydelser på postbetjeningsstederne. For at kompensere herfor kan der vælges en løsning, hvor posthuse nedlægges eller får kortere åbningstider. Alternativet hertil er en omlægning til de billigere postbetjeningssteder hos f.eks. en brug eller købmand, hvor omkostningerne kan reduceres og hvor der kan sikres længere åbningstider.

Sortering er del af infrastrukturen, der i de senere år har gennemgået meget store effektiviseringer og omlægninger. Således er det via sorteringsmaskiner muligt at formatadskille og stemple en meget stor del (ca. 85%) af brevposten, hvorfor kun en lille del skal gennemgå manuel behandling. Endvidere er det via Post Danmarks modtagerdatabasen muligt at foretage en automatisk sortering af posten, således at den placeres i korrekt omdelingsrækkefølge. Det skal i forlængelse heraf bemærkes, at i og med en stor del af brevposten allerede er automatiseret, er grænserne for yderligere effektiviseringer på denne del af postinfrastrukturen aftagende.

I *transportleddet* anvender postvirksomhederne en række transportformer som biler, jernbane, fly og skib. Transportbehovet kan i stor udtrækning tilpasses efterspørgslen inden for det på-